

w przemyśle i handlu, należy do inspektorów pracy, a w zakresie przestrzegania uchwał władz samorządowych w przedmiocie godzin otwierania i zamykania zakładów handlowych do inspektorów pracy i organów Policji Państwowej.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tą chwilą tracą moc obowiązującą: rozporządzenie wykonawcze Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 22 marca 1921 r. o czasie pracy w zakładach handlowych, do ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r., o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. № 47, poz. 291), rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 listopada 1921 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie czasu pracy w zakładach handlowych w dni targowe i jarmarczne (Dz. U. R. P. № 92, poz. 681) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 1 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zmiany rozporządzenia wykonawczego z d. 22 marca 1921 r., o czasie pracy w zakładach handlowych (Dz. U. R. P. № 27, poz. 223).

Kierownik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:
L. Darowski

Minister Przemysłu i Handlu: *W. Kucharski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Kiernik*

552.

Rozporządzenie Prezesa Głównego Urzędu Ziemińskiego wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 30 maja 1923 r.

w przedmiocie udzielania kredytu z funduszu 50 miliardów marek osadnikom korzystającym z ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego.

Na mocy art. 10 ustawy z dnia 19 kwietnia 1923 r. o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników (Dz. U. R. P. № 54, poz. 375) zarządza się co następuje:

§ 1. Pożyczki z funduszu 50 miliardów marek, ustanowionego w ustępie drugim art. 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 1923 r. o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników (Dz. U. R. P. № 54, poz. 375) przyznaje dla osadników wojskowych, korzystających z ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. № 4/21, poz. 18), Państwowy Bank Rolny z sum przeznaczonych na ten cel i przekazanych Bankowi Rolnemu przez Główny Urząd Ziemiński, a to na zasadach przewidzianych niniejszemi przepisami.

§ 2. Państwowa pomoc kredytowa może być udzielana jedynie gospodarującym osobiście lub przez zastępców w rozumieniu § 11 rozporządzenia Prezesa Głównego Urzędu Ziemińskiego z dnia 23 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 31, poz. 192), a zakwalifikowanym w myśl obowiązujących przepisów osadnikom—posiadaczom osad nadanych darmo lub odpłatnie na mocy art. 2. i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. r. 1921 № 4, poz. 18), do końca roku 1922, z uwzględnieniem również tych osadników, którzy będą osadzeni w roku 1923 na gruntach zajętych do dnia 31 grudnia 1922 r. pod osadnictwo wojskowe.

§ 3. Pożyczki mogą być udzielane na zaspokojenie najniezbędniejszych potrzeb kredytowych osadników wojskowych w dziedzinie zagospodarowania się i pobudowania, a mianowicie:

- a) na pobudowanie budynków gospodarczych i mieszkalnych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb tych osadników, którzy już posiadają materiał budowlany;
- b) na zagospodarowanie gruntów, na kupno inwentarza żywego i martwego oraz nasion.

Maksymalna pożyczka, udzielona jednemu osadnikowi, nie może przekroczyć równowartości 1.250 złotych, przyczem wysokość jej normowana będzie w granicach stosowanych przez Państwowy Bank Rolny zasad oszacowania ziemi i zabezpieczenia pożyczek przy operacjach na własny rachunek Banku.

§ 4. Pożyczki dla poszczególnych osadników będą udzielane na przeciąg jednego roku w markach polskich z przeliczeniem na złote w wartości określonej w ustawie z dnia 26 września 1922 roku (Dz. U. R. P. № 83, poz. 740) przyczem kurs przeliczenia złotych na marki ustala Minister Skarbu; pożyczki podlegają oprocentowaniu po 4% od sta w stosunku rocznym. Procenty są płatne z dołu i pobierane w markach polskich na podstawie odpowiedniego przeliczenia przypadającej Skarbowi Państwa tytułem oprocentowania kwoty w złotych.

Kurs przeliczenia złotych na marki polskie w celu spłaty pożyczki lub w celu uiszczenia procentów ustala Minister Skarbu.

Korzystający z kredytu osadnicy wojskowi płacić będą ponadto na rzecz Państwowego Banku Rolnego ustanowiony w myśl art. 7 ustawy z dnia 19 kwietnia 1923 r. o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników (Dz. U. R. P. № 54, poz. 375) i zgodnie z art. 12 Statutu Banku dodatek administracyjny płatny z góry przy udzieleniu pożyczki.

§ 5. Pożyczki wydawane będą na skrypty dłużne i zabezpieczone poręką conajmniej trzech innych osadników, którzy jak też i pożyczający otrzymali nadziały ziemi z tegoż samego obiektu, zajętego pod osadnictwo wojskowe.

Poręki takiej każdy osadnik może udzielić najwyżej tylko trzem współosadnikom.

Ustanowiony wyżej sposób zabezpieczenia pożyczki może być zastąpiony przez inne zabezpieczenie, względnie porękę, uznaną przez Dyрекcję Banku za wystarczającą.

§ 6. Podstawą do rozpatrywania zgłoszeń o pożyczkę będą podania osadników wojskowych, zaopatrzone w zaświadczenie przedstawiciela powiatowego komitetu nadawczego, upoważnionego ku temu przez tenże komitet, stwierdzające okoliczności uprawniające petenta do otrzymania pożyczki i jego potrzeby gospodarcze, oraz ewentualnie w opinię miejscowych związków osadników wojskowych.

Pożyczki przyznawane będą przez Dyрекcję Państwowego Banku Rolnego po zaciągnięciu opinii specjalnego Komitetu Pożyczkowego, składającego się pod przewodnictwem jednego z dyrektorów Państwowego Banku Rolnego — z przedstawicieli: Głównego Urzędu Ziemińskiego, komisji międzyministerjalnej do spraw osadnictwa wojskowego w osobie jej przewodniczącego lub jego zastępcy, Ministerstwa Spraw Wojskowych w osobie Szefa Wydziału Osad Żołnierskich lub jego Zastępcy, Ministerstwa Skarbu oraz centralnego Związku Osadników Wojskowych w osobie jego Prezesa lub Zastępcy.

§ 7. Z przekazanych w myśl § 1 niniejszych przepisów Państwowemu Bankowi Rolnemu sum na udzielenie osadnikom wojskowym państwowej pomocy kredytowej mogą być do wysokości sumy ustalonej na wniosek Dyрекcji Państwowego Banku Rolnego przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemińskiego w porozumieniu z Ministrem Skarbu udzielone kredyty obrotowe z terminem spłaty od 3 do 6 miesięcy spółdzielniom rolniczym osadników wojskowych w celu zaopatrywania przez nie za gotówkę osadników wojskowych w niezbędne środki produkcji rolnej.

Udzielenie kredytu spółdzielniom uzależnione będzie od przynależności ich do związku rewizyjnego.

Kredyty takie udzielane będą w trybie przewidzianym w Statucie Banku dla operacji na własny jego rachunek na warunkach, określonych w § 4 niniejszego rozporządzenia, na weksle, wystawione przez spółdzielnie za zabezpieczeniem, jakie Dyрекcja Państwowego Banku Rolnego uzna za dostateczne na podstawie opinii właściwego Związku Rewizyjnego.

§ 8. Należności z tytułu pożyczki niewpłacone w terminie będą uważane za zaległe. Od sumy zaległej pobierane będą odsetki zwłoki w stosunku $\frac{1}{2}\%$ za każdy cały lub rozpoczęty miesiąc zaległości.

§ 9. Należności niewpłacone w terminie płatności podlegają przymusowemu ściąganiu przez Państwowy Bank Rolny w trybie administracyjnym, przewidzianym w art. 9 ustawy z d. 19 kwietnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 54, poz. 375).

§ 10. Pożyczka bez względu na pierwotny umówiony termin staje się natychmiast płatną—jeżeli nie zostały spełnione przez dłużnika warunki zastrzeżone przy udzielaniu pożyczki, a zwłaszcza gdy pożyczka nie została użyta na cel wskazany przy udzieleniu lub nadana dłużnikowi posiadłość jest przezeń umyślnie lub na skutek niedbalstwa niszczonea.

§ 11. Podania, skrypty dłużne, zaświadczenia, pokwitowania z odbioru i ze zwrotu sum pożyczkowych oraz inne akty i dokumenty związane z udzie-

leniem osadnikom wojskowym państwowej pomocy kredytowej, tudzież podania o ulgi przy spłaceniu tych pożyczek wolne są od wszelkich opłat skarbowych i komunalnych.

Prezes Głównego Urzędu Ziemińskiego: *Sew. Ludkiewicz*

Minister Skarbu: *W. Grabski*

553.

Rozporządzenie Prezesa Głównego Urzędu Ziemińskiego wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 30 maja 1923 r.

w przedmiocie wykonania ustawy z dn. 19 kwietnia 1923 r. o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników.

Na mocy art. 10 ustawy z dn. 19 kwietnia 1923 r. o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników (Dz. U. R. P. № 54 poz. 375) zarządza się co następuje:

§ 1. Pożyczki z funduszu 50 miliardów marek, ustanowionego w ustępie 2 art. 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 1923 r. o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników (Dz. U. R. P. № 54 poz. 375) osobicie gospodarujących na swych osadach przyznają dla osadników cywilnych i wojskowych nie korzystających z parcelacji z ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. 1921 r. № 4 poz. 18)—okręgowe urzędy ziemińskie. Pożyczki z tego funduszu dla osadników, korzystających z ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. 1921 r. № 4 poz. 18) udziela Państwowy Bank Rolny na podstawie odrębnych przepisów.

§ 2. Pożyczki mogą być udzielane jedynie zakwalifikowanym w myśl obowiązujących przepisów osadnikom—posiadaczom osad nabytych w czasie od powstania Państwa Polskiego do końca roku 1922 z uwzględnieniem również tych osadników, którzy będą osadzeni w roku 1923 na gruntach już zajętych pod osadnictwo do dnia 31 grudnia 1922 r., a to na zaspokojenie najniezbędniejszych potrzeb kredytowych osadników w dziedzinie zagospodarowania i pobudowania się.

Pożyczki mają być udzielane w miarę istotnej potrzeby,—ogólna suma pożyczki udzielanej jednemu osadnikowi nie może jednak przekraczać równowartości kwoty 1250 złotych.

§ 3. Pożyczki udzielane w myśl niniejszego rozporządzenia są wydawane na skrypty dłużne. Pożyczki te są krótkoterminowe i winny być najpóźniej po upływie jednego roku od chwili udzielenia